

Tabela 2

Efekty poprawy wskaźników rozrodu i przeżywalności w I laktacji – Kalifornia, USA (wg Heins, Hansen i Seykora, Uniwersytet Minnesota, 2006 r.)

Wyszczególnienie	Rasa holsztyńsko-fryzyjska	Mieszańce skandynawska czerwona* x holsztyńsko-fryzyjska
Trudne wycielenia, %	17,7	3,7
Martwe urodzenia cieląt, %	14,0	5,1
Okres międzyciążowy, dni	156	142
Przeżywalność do 305 dni, %	86,0	93,0

*rasa czerwona szwedzka i czerwona norweska

Tabela 3

Efekty produkcyjne, zdrowotne i ekonomiczne u rasy holsztyńsko-fryzyjskiej i mieszańców (Wielka Brytania – farma Gavin Fowler)

Wyszczególnienie	Rasa holsztyńsko-fryzyjska	Mieszańce czerwona szwedzka x holsztyńsko-fryzyjska
Wydajność mleka, kg/dzień		
I laktacja	22,5 (53 szt.)	21,9 (47 szt.)
II laktacja	27,8 (48 szt.)	26,6 (25 szt.)
III laktacja	31,4 (40 szt.)	30,0 (18 szt.)
Zawartość tłuszczu, %		
I laktacja	4,15	4,34
II laktacja	4,10	4,41
III laktacja	3,92	4,47
Zawartość białka, %		
I laktacja	3,37	3,46
II laktacja	3,36	3,51
III laktacja	3,26	3,50
LKS, tys./ml		
I laktacja	120	102
II laktacja	182	109
III laktacja	166	156
Dochód, funtów/dzień		
I laktacja	3,87	3,89
II laktacja	4,76	4,87
III laktacja	5,18	5,45

setek trudnych porodów i martwo urodzonych cieląt (tab. 2). Nie bez znaczenia jest również fakt, że krowy hf unasieniane nasieniem buhajów rasy czerwonej szwedzkiej cielą się dużo łatwiej, niż unasieniane nasieniem buhajów hf, dotyczy to zarówno pierwszych wycieleń, jak i późniejszych (tab. 6). Najprostszym krzyżowaniem międzyrasowym jest krzyżowanie rotacyjne z wykorzystaniem dwóch ras. Jest ono najmniej

Tabela 4

Efekty produkcyjne i zdrowotne u krów rasy holsztyńsko-fryzyjskiej i mieszańców – Parma, Włochy (oficjalne rezultaty organizacji APA, 2006 r.)

Wyszczególnienie	Rasa holsztyńsko-fryzyjska	Mieszańce czerwona szwedzka x holsztyńsko-fryzyjska
Liczba krów w I i II laktacji	411	108
Wydajność mleka, kg	10 019	9964
Zawartość tłuszczu, %	3,40	3,50
Zawartość białka, %	3,20	3,30
Wydajność tłuszczu + białka, kg	663	677
LKS (tys./ml)	291	156

Tabela 5

Poprawa wskaźników płodności u krów mieszańców – Parma, Włochy (oficjalne rezultaty organizacji APA, 2006 r.)

Wyszczególnienie	Rasa holsztyńsko-fryzyjska	Mieszańce czerwona szwedzka x holsztyńsko-fryzyjska
Liczba pierwiastek	225	133
Okres międzyciążowy, dni	138	103
Liczba słomek/stwierdzoną ciążę	2,45	1,56

skomplikowane, ogranicza jednak możliwości wykorzystania efektu heterozji. Z drugiej jednak strony jest najłatwiejsze organizacyjnie, poza tym pozwala utrzymać całe stado mieszańców w zbliżonym typie i kalibrze. Innym rozwiązaniem jest krzyżowanie rotacyjne trójrasowe, z zastosowaniem trzeciej rasy, np. montbeliard lub jersey. Dwie ostatnie wymienione rasy są oczywiście zupełnie odmienne, dlatego też i efekt takiego krzyżowania będzie inny, zgodny z intencjami i oczekiwaniami hodowcy – będzie to było w typie zdecydowanie mlecznym lub też z mocniej zaznaczonymi cechami mięsnymi. Teoretycznie w krzyżowaniu rotacyjnym można też wyko-

Tabela 6

Wpływ rasy buhaja na łatwość wycieleń u krów rasy holsztyńsko-fryzyjskiej – Kalifornia, USA (wg Heins, Hansen i Seykora, Uniwersytet Minnesota, 2006 r.)

Wyszczególnienie	Rasa buhaja	
	holsztyńsko-fryzyjska	skandynawska czerwona*
Trudne wycielenia, %		
pierwiastki	16,4	5,5
krowy starsze	8,4	2,1
Martwe urodzenia cieląt, %		
pierwiastki	15,1	7,7
krowy starsze	12,7	4,7

*rasa czerwona szwedzka i czerwona norweska

zrząść cztery rasy, ale ze względu na trudności ze znalezieniem czterech wysoko produkcyjnych, niespokrewnionych ze sobą ras wariant ten nie znajdzie prawdopodobnie zastosowania w praktyce. Poziom heterozji w kolejnych pokoleniach w przypadku zastosowania 2, 3 i 4 niespokrewnionych ras przedstawiono w tabeli 7.

Tabela 7

Poziom heterozji w kolejnych pokoleniach mieszańców, uzyskanych w kojarzeniu rotacyjnym dwóch, trzech i czterech niespokrewnionych ras

Kolejne pokolenie mieszańców	Dwie rasy	Trzy rasy	Cztery rasy
1	100	100	100
2	50	100	100
3	75	75	100
4	63	88	88
5	69	88	94
6	66	84	94
7	67	86	94
8	67	86	93